

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος δέκατος τρίτος

Συνδρομή ἰτησια: Ἐν Ἑλλάδι φρ. 12, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. 20. - Αἱ συνδρομαὶ ἄρχονται ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου ἐκάστου ἔτους· καὶ εἶνε ἰτησιαί - Γραφεῖον τῆς Διευθύνσεως: Ὀδὸς Σταδίου, 6

10 Ἰανουαρίου 1882

Ἡ ΜΙΚΡΑ ΤΑΝΑΓΡΑΙΑ

Ἔρωσ πλατωνικός.

Α'

Αἰμύλιος Φιλλίππω.

Παρίσις, τῇ 1 Σεπτεμβρίου 187...

Ἔως πρὸ διετίας ἤλθες, φίλτατε, νὰ μ' ἀποχαιρετήσης, ἤμην, τὸ ἐνθυμείσαι, ἐνθουσιωδῶς ἔκδοτος εἰς συλλογὴν περιέργων ἀντικειμένων, ὥστε ἡ κλίσις μου αὕτη μὲ παρέφερε σχεδὸν μέχρι μίσανθρωπίας, διότι ἔζων εὐαρεστότερον μετὰ τῶν τεθνεώτων ἢ μετὰ τῶν ζώντων, κ' ἐπροτίμων καλὸν τι μικρὸν ὑπόφαιον πηλοῦργημα παντὸς χαρτοφυλακίου τραπεζιτικοῦ ἢ ὑπουργικοῦ. Ὁ οὕτω τὴν τέχνην καὶ τὰ βιβλία του ἀγαπῶν δὲν ἐρυθριᾷ ἀποζῶν ἐκ μόνων τῶν προσόδων του, καὶ αὐτάρκως εἶχον πρὸ πολλοῦ εἰς ταύτην τὴν δίκαιαν περιορισθῆ, διότι ὁ πυρετὸς ὑπ' οὗ, ὡς σ' ἦν γνωστὸν, κατειχόμεν, μὲ καθίστα ἀνίκανον πρὸς πᾶσαν συνεχῆ ἐργασίαν.

Πρὸ εἴκοσι μηνῶν λοιπὸν ἐπανήρξασο σὺ ἐξ Ἀθηνῶν γνωρίζων δὲ τὴν ἰσχυρὰν κλίσιν μου, μοὶ ἔφερεσ ἐν τῶν λεπτοῦργῶν ἐκείνων ἀγαματίων τῶν ἀνευρισκομένων ἐν τοῖς τάφοις τῆς Βοιωτίας παρὰ τὴν Ταναγραν, τῶν ἐξαισίων πηλοῦργῶν πλαγγῶνων, αἰτίνας, ἀφ' οὗ ἐπὶ δισχίλια ἔτη ἔμειναν ὑπὸ γῆν, ἐξυπνωθὲν αἰφνης εὐχροοὶ καὶ χαρίτων πλήρεις, ὡς αἱ μυθολογούμεναι παρθέναι ἀς τέχνη γόητος θ' ἀπεκοίμιζεν εἰς μυχὸν σπηλαίου.

ὦ! πόσον τὰ κινεζικὰ καὶ ἰαπωνικὰ πῆλινα ῥωπουργήματά μου, ὡς καὶ αὐτὰ τὰ ἐκ Σέβρης μοὶ ἐφαίνοντο ὠρὰ καὶ βάνασα πρὸς τὸν ἀγνὸν τοῦτον θησαυρὸν παρατιθέμενα! Ἐνθυμείσαι, ὅτι ἐπὶ ὥρας ἰστάμην πρὸ τοῦ ἀγαματίου ἀποθουμάζων αὐτὸ ἐν ἐκστάσει, ἀφ' ἧς οἱ σαρκασμοὶ σου δὲν κατώρθουν νὰ μ' ἀποσπάσωσι.

Βλέπω τὴν μικρὰν κόρην ἀκόμη ἐκεῖ, ἐπὶ τῆς ἐστίας μου, καὶ οὐδὲ μία πτυχὴ τοῦ χιτῶνός της ἀπεσβέσθη ἀπὸ τῆς μνήμης μου. Ἰστατο δρθία, ἀσκεπῆς, λεπτὴ δὲ ταινία χρυσοῦ ὑπήγειρε τοὺς ἀνέτους πλοκάμους της καὶ συνέδει αὐτοὺς ἐπιχαρίτως ἐπὶ τοῦ μεταφρένου της, ἐφ' οὗ καὶ ἐλεύθεραί τινες τρίχες κομψόταται ἐπεσφύοντο. Οἱ γλαυκοὶ ὀφθαλμοὶ της ὑπὸ βλεφαρίδας ὑπομελαίνας, καὶ τὰ ἡμιηνωγμένα ῥόδινα χεῖλη της ἔπνεον ἀνέκφραστον εὐγένειαν καὶ γλυκύτητα.

Ὅλον της τὸ σῶμα, καὶ αὐτοὺς τοὺς βραχίονας, περιέβαλλε χιτῶν λευκὸς καὶ λεπτοφυῆς, καὶ ἐπ' αὐτοῦ διήρχοντο, ἐκ δεξιῶν πρὸς τ' ἀριστερά, αἱ πτυχαὶ ἱματίου ῥοδόχρου, σχεδὸν διαφανοῦς, ὥστε ἡ σὰρξ ὑπεραίνετο ζῶσα καὶ πάλλουσα, ἀλλὰ τοποῦτον αἰδημόνως, ὥστε Ἔστίας θὰ ἐφθόνε ταύτην τὴν ἀναβολὴν.

Ἄλλ' οὐχὶ μόνον ταῦτα. Ἐπίτροψόν μοι, φίλε μου, τὴν χαρὰν τοῦ ν' ἀνακαλέσω πάσας τὰς ἐκτοτε ἐνθυμήσεις μου.

Στενὴ κυανὴ παρυφὴ περιελάμβανε τὸν χιτῶνά της, καὶ συνεδουάζετο μετὰ τοῦ ὠχροῦ λευκοῦ καὶ τοῦ ῥοδίνου χρώματος ἐπίσης ἀρμονικῶς, ὡς ὁ Ῥαφαὴλ συναρμολογεῖ εἰς τὰς πτυχὰς του τὸ λευκὸν μετὰ τοῦ γαλανοῦ καὶ τοῦ ῥοδοχρόου. Μικρὰ πέδιλα βαθέος ἐρυθροῦ χρώματος ἐνέδουν τοὺς πόδας της, ὠραίους ὡς πόδας θεᾶς, καὶ αἱ ταινίαι αὐτῶν ἔφερον ἔτι ἕγνη χρυσώματος δ' εἶχον σεβασθῆ οἱ αἰῶνες.

ὦ! ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς, ἀπὸ τοῦ πρώτου βλέμματος δ' ἐβρίψα ἐπ' αὐτήν, ἡ Ταναγραία μου ἤρχισε κυριεύουσα τὴν καρδίαν μου. Ἡ ἀγαπητὴ μου ἦτον ἐκείνη, ἐκείνη ἡ παρήγορός μου. ὦς ὁ Φακίρης ἐμελλον ἐνώπιόν της ἡμέρας πολλὰς νὰ παρέλθω ἐν σιωπηλῇ θεωρίᾳ. Τὸ πρὸς αὐτὴν αἰσθημά μου ἦν ἔρωσ συνδυαζόμενος μετὰ σεβασμοῦ. Τότον σοβαρὰ ἦτον ἡ φυσιογνωμία της, εἰ καὶ ὑπερτάτως γλυκεῖα, τόσον εὐγενὲς καὶ τῶσον σεμνὸν τὸ ὄλον παράσθημά της, ὥστε θὰ ἠρουθρίων ἂν ἐνώπιόν της στοχασμὸς μοὶ ἐπήρξατο ἢ λέξις μοὶ ἐξέφρευεν, ἢν δὲν θὰ ἐπέτροπον ἐμαυτῷ ἐνώπιον ἀδελφῆς ἢ μητρός.

Εἰς τὸ δωμάτιόν μου εἶχον δύο μικρὰ ἀλαβάστρινα ἀντίτυπα τῆς Καπιτωλίας Ἀφροδίτης καὶ τῆς τῶν Μεδίκων. Τ' ἀπεμάχρυνα ἐκεῖθεν, καὶ ὅτε ἤλθες νὰ μ' ἀποχαιρετήσης, παρετήρησας τὴν μεταβολὴν καὶ μ' ἔστωπτες δι' αὐτὴν ἐπὶ ὄλην ὥραν. Ἄλλ' ἄδικον εἶχες. Ποτὲ μὴ σκῶπτε τὸν ἐνθουσιασμὸν. Ἡ συμμερίζου αὐτὸν, ἢ συγχώρει τον.

Ἔως ἀπῆλθες εἰς Οὐασιγκτόνα, μ' ἐστέρησας τοῦ μόνου φίλου οὗ ἡ σγναναστροφὴ ἐδύνατό πως νὰ μὲ ἀντιπερισπᾷ ἀπὸ τῆς κατακυρευούσης μελατρίας τῆς ὠραίας μου ἐρωμένης. Τότε δὲ διπλάσιως μοὶ ἐγένετο ἀγαπητὴ, διότι ἦτον δι'

ἐμὲ τὸ αἰωνίως θῆλυ, καὶ προσέτι τὸ ἐνθύμημα τοῦ ἀπόντος φίλου.

Πῶς νὰ σοὶ περιγράψω τὰς ἡμέρας ἃς διηρχέ-
μην ἐμπρός της, ἔχων ἐσταυρωμένας τὰς χεῖρας,
ὕψους τοὺς ὀφθαλμοὺς, ἀνακαλύπτων πάντοτε
νέαν τινὰ καλλονὴν, εὐλογῶν τὸν τε καλλιτέ-
χνην ὅστις ἔπλασε τὸ ἀριστοῦργημα καὶ τὸν φί-
λον ὅστις μοὶ τὸ ἔχάρισε.

Ἐκείνη δ' ἐμεῖδία πάντοτε, καὶ ἐμεῖδιον καὶ
ἐγὼ θεωρῶν την, καὶ ὅτε συνεμίνυον τὸ μακρόν
μου μεῖδιάμου μετὰ τοῦ ἐδικοῦ της, μοὶ ἐφαίνετο
ὅτι ἐρρίγων τὰ χεῖρά της, ὅτι ἐμελλε νὰ ὁμι-
λήσῃ, νὰ μ' εἰπῆ ἴσως: «Σ' ἀγαπῶ!»

Κατήντησα τέλος νὰ μὴ ἐξέρχωμαι τῆς οἰκίας
μου· τόσον αἱ ἄλλαι γυναῖκες μοὶ ἐφαίνοντο ἀ-
ηδεῖς. Ἡ ὑπηρετριά μου μὲ ὑπέλαβε παραφρο-
νήσαντα, καὶ ἀπαίσια περὶ ἐμοῦ διέδωκεν ἐν τῇ
γειτονίᾳ. Ὡ τοὺς πτωχοὺς τῷ πνεύματι, τοὺς
μὴ γνωρίζοντας τὴν παραφορὰν τὴν ἐμποιοῦμέ-
νην ὑπὸ τοῦ καλοῦ! Ὁ θαυμασμός μου εἶχε κο-
ρυφωθῆ εἰς ἔρωτα, ὃ ἔρωσ εἰς λατρείαν, καὶ ἡ
λατρεία εἰς μονομανίαν. Πῶς ἐνόουν τότε τοὺς
Ἕλληνας τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος τοὺς προσευχὰς
καὶ θυμιάματα φέροντας εἰς ἐν μάρμαρον τοῦ
Φειδίου ἢ τοῦ Πραξιτέλους! Ποσάκις ἀνελογί-
σθη τὴν ἀρχαίαν Γαλάτειαν εἰς τὸ θαῦμα ἐ-
κεῖνο τὸ θεωρούμενον ὡς μυθικὴν παράδοσιν, ὃ ὁ-
μως ὃ ἔρωσ μου ἀνενοῦν καθ' ἐκάστην!

Μεῖδιάς, Φίλιππε, καὶ ἔχεις δίκαιον· ἀλλὰ τοι-
αύτη ἐστὶν ἡ ψυχὴ μου· χωρογεῖ ὃ, τὴν θαυμάζει,
καὶ οὐδέποτε θαυμάζει τῶν ἄγαπᾶ.

Οὕτω παρῆλθον τρεῖς μῆνες. Ὑπὸ ἐέλινον κώ-
δωνα, μετὰ πάσης ἐπιμελείας πεφυλαγμένην, κα-
τηυγάζετο ἡ ἀγαπητὴ μου ἀνά πᾶσαν πρωΐαν
ὑπὸ τῶν ἀκτίνων τοῦ φθινοπωρινοῦ ἡλίου, παί-
ζοντος εἰς τὴν κόμην καὶ εἰς τὸ στήθος της. Πρὸ
πολλοῦ δὲν ἦτο πλέον δι' ἐμὲ ἀγαλμάτιον, ἀλλ'
ἀδελφὴ, ἐρωμένη, ἐφ' ἧς ἡ ἄλλως μὴ ἀπησχολ-
λημένη καρδίᾳ μου συνεκέντρον πᾶσαν τὴν ἐγ-
κειμένην αὐτῇ δύναμιν τῆς ἀγάπης.

Ὅτε δ' ὃ χειμῶν ἐπῆλθεν, ἐφοβήθη μὴ βλαβῆ
ὑπὸ τοῦ ψύχους καὶ τοῦ σκότους, καὶ παρηγγεῖλα
τορευτὴν ἀργυρᾶν κίστυν, ὅπου τὴν κατέκλειον
πᾶσαν ἐσπέραν, τὴν δ' αὐγὴν τὴν ἐναπέθετον πάλ-
ιν ὑπὸ τὸν ὑάλινον κώδωνα, ἵνα δεχθῆ τὰς ἀ-
κτίνους τοῦ ἀνιόντος ἡλίου. Ἀλλὰ πολλάκις, ἐν
τῇ νυκτὶ ἀγρυπνῶν, ἡγειρόμην κρυφίως ὡς τις
κακοῦργος, καὶ ἤνοιγον δειλῶς τὴν κίστυν, ἵνα
λάβω τὴν βεβαιότητα ὅτι ἐκεῖ ἦτον ἡ ἀγαπητὴ
μου.

Ἐν τούτοις ἡ μισανθρωπία μου κῦξανε καὶ οὐ-
δένα ἐδεχόμην, οὐδ' αὐτοὺς πλέον τοὺς ῥωπο-
πῶλας, καὶ ἔζων μόνος μετὰ τοῦ ἀντικειμένου
τῶν ἐνθουσιωδῶν μου ἐκστάσεων. Ἡμην ζῆλό-
τυπος ὡς Μαυριτανός, καὶ εἰς οὐδένα πλὴν ἐμοῦ
ἐπέτρεπον νὰ ἰδῆ τὴν Ταναγραίαν μου. Ὁ ἐλάχισ-
τος θόρυβος μὲ ἀνησύχει, καὶ ἔζων ἐν συντόνῳ

ταραχῇ, διακοπτομένη μόνον ὑπὸ τῶν μακρῶν ὠ-
ρῶν τῆς θεωρίας, καθ' ἃς ἡ συγκίνησις μὲ κατη-
νάλισκε συμπιεζομένη. Ἀλλ' ἤμην εὐτυχῆς, διότι
ἠγάπων, διότι ἐθαύμαζον.

Φεῦ! ὀλιγοχρόνιος ὑπῆρξεν ἡ εὐτυχία μου.

Κατὰ νοέμβριον ὃ ἡλιος ἐγένετο σπάνιος, συ-
νεχεῖς δὲ καὶ διαρκεῖς αἱ μεγάλαι βροχαί. Κα-
τήφεια μὲ κατέλαβε τότε, καὶ αἴσθημα θλίψεως·
καὶ ἡ Ταναγραία μου δὲ θλιβερώς ἐμεῖδία ὑπὸ
τὸν θολὸν οὐρανὸν ὅστις τὴν ἐπίεζε.

Μίαν δὲ αὐγὴν, ὅτε τὴν ἐξήγαγον τῆς μικρᾶς
κίστεώς της, κατελήφθη ὑπ' αἴφνιδιόν φόβου:
μοὶ ἐφάνη ὅτι τὰ χεῖρά της ὠχρίων, ὅτι σκοτεινὰ
στίγματα ἐκηλίδουν τὸ λευκὸν ἐνδυμὰ της. Μετὰ
δύω ἡμέρας ἡ κυανῆ παρυφῆ ἐφάνη ὑπομέλαινα,
τὸ χρύσωμα τῆς ταινίας τῆς κόμης ἀπώλεσε τὴν
λαμπρότητά του, καὶ ἐφαίνετο κίτρινον ἀμαυρόν.

Ἐκτοτε ὃ βίος μου ἀπέβη διηνεκῆς βάσανος.
Ἐπεμελούμην τῆς Ταναγραίας μου ὡς νοσοῦντος
παιδίου. Μίαν φορὰν τὴν ἠρώτησα, χωρὶς νὰ προ-
σέξω εἰς τὴν ἀτοπίαν, ἐὰν ἠσθάνετο ἀδιαθεσίαν.
Φοβούμενος τὴν ἐπήρειαν τοῦ ἀέρος καὶ τῆς ὑγρα-
σίας, ἐκόλλησα τὰ παράθυρά μου, καὶ διέτοξα
νὰ διατηρηθῆ εἰς τὸ δωμάτιόν μου θερμοκρασία
πάντοτε ἡ αὐτῇ.

Ἀλλὰ φροῦδοὶ μου οἱ ἀγῶνες, ματαῖα μου ἡ
ἀγάπη! Τὸ κακὸν φοβερώς προὔχῳρει, καὶ μοὶ ἐ-
φαίνετο προσεγγίζουσα ἡ ἡμέρα καθ' ἣν ἡ ἀγα-
πητὴ μου θά ἐπιπτεον εἰς τὰς ἀγκάλας μου ἄχρους,
κόνις. . . νεκρά!

Ὅτε ἡ ἰδέα αὕτη μοὶ ἐπῆλθεν, ἐνόμισα τῷ
ὄντι ὅτι θά παραφρονήσω. Τοσοῦτον δ' ὑπ' αὐτῆς
κατελήφθη, ὥστε μοὶ ἐπανῆλθεν ὃ πυρετός μου,
καὶ ἐπὶ τινὰς ἡμέρας, ἀποκρύπτων τὴν ἀσθeneiάν
μου εἰς πάντας, ἠρώτων ἐμαυτὸν ἀν' ἃ ἀποθάνω
πρὸ τῆς Ταναγραίας μου, ἢ ἡ Ταναγραία μου πρὸ
ἐμοῦ.

Ἀναρρώσας δὲ τέλος, ἀπεφάσισα παντὶ τρό-
πῳ καὶ πάσῃ θυσίᾳ νὰ καταπολεμήσω τὴν ἀγνω-
στον ἀσθeneiαν ὑπ' ἣν ἐφθινον τὰ χρώματα τῆς
φιλτάτης μου.

— Ἀλλὰ, θὰ μ' εἰπῆς, πᾶς τοιούτων εἰδήμων
θὰ σοὶ ἔλεγεν ὅτι ὑπὸ τὸν νεφελῶδη οὐρανὸν τῶν
Παρισίων τὰ χρώματα τῶν Ταναγραίων ἀγαλμα-
τίων τάχιστα ἀποσβέννυνται. Ἐπρεπε νὰ τὸ ἡ-
ξεύρης καὶ νὰ λάβῃς τὴν ἀπόφασιν.

Τὸ ὁμολογῶ. Πᾶς ἄλλος θ' ἀπετείνετο πρὸς
ἐμπειρον ἀρχαιολόγον· ἐγὼ ἐπορεύθην πρὸς ἱατρὸν
καὶ τὸν ἐσυμβουλευθῆν.

— Κύριε, τῷ εἶπον, νέα κόρη ἦν ἀγαπῶ δια-
τελεῖ εἰς κατάστασιν λίαν ἐπίφοβον. Γεννηθεῖσα
ὑπὸ οὐρανὸν θερμότερον τοῦ ἡμετέρου, μετετο-
πίσθη αἴφνιδιῶς ὑπὸ τὴν ὑγρὰν καὶ παγερὰν ἀτ-
μοσφαῖραν τῶν Παρισίων. Βαθμηδὸν ἀπώλεσε τὰ
χρώματα, τὴν δροσερότητα, τὴν λαμπρότητά της.

Τὰ χείλη της ὠχρίασαν, καὶ οἱ γλαυκοὶ ὀφθαλμοὶ της φαίνονται ὡς ἑτοιμοθάνατοι. Σὰς ἰκετεύω, δότε μοι συμβουλὴν. Τί νὰ πράξω, ἵνα τὴν σώσω;

— Δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἰδῶ τὴν κόρην; μοὶ εἶπεν ὁ ἰατρός.

— Ἀδύνατον, κύριε. Δὲν πρέπει νὰ ἐξέλθῃ, καὶ οὐδεὶς πρέπει νὰ τὴν ἰδῇ. Προσέτι θὰ ἦτον καὶ ἀνωφελές.

Ὁ ἰατρός ἐξέφρασε τότε διὰ χειρονομίας τὴν ἐκπληξίν του, καὶ ὅτι ἦν ἀντιθέτου γνώμης.

— Τότε λοιπὸν, κύριε, εἶπεν, ἂν τὸ κοράσιον ἐγεννήθη εἰς χώραν μεσημβρινήν, δὲν ἔπρεπε νὰ τὴν φέρουν εἰς τὰ Παρίσια, καὶ τὸ ἄριστον δι' αὐτὸ ἔσται νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν πατρίδα του. Αἱ παρθένοι, κύριε, εἰσὶν ὡς τὰ ἄνθη, καὶ πρέπει ν' αὐξάνωσιν ὅπου ἐβλάστησαν.

Ἡ ποιητικὴ αὐτὴ παρατήρησις τοῦ ἰατροῦ βαθεῖαν ἐνεποίησεν ἐντύπωσιν ἐπ' ἐμέ.

— Καὶ τώρα, ἰατρε, προσέθηκα, δότε μίαν συμβουλὴν καὶ δι' ἐμέ. Προσεβλήθην σφοδρῶς ὑπὸ πυρετοῦ. Εἶμι ἀδύνατος καὶ καταβεβλημένος καὶ τὸ ψυχὸς μὲ βλάπτει. . .

— Ὁδοιπορήσατε, κύριε, ἀπέλθετε εἰς τὴν Μεσημβρίαν, καὶ ἐπανέλθετε μετὰ τῶν χελιδόνων.

Εὐχαριστήσας τὸν ἰατρὸν ἐπανῆλθον εἰς τὴν οἰκίαν μου εἰς σκέψεις βεβουθισμένους.

Ἐκεῖ δ' ἔλαβον τὴν μικρὰν μου φίλην ἐκ τῆς ἀργυρᾶς κίστης της, ὅθεν πρὸ πολλοῦ δὲν ἐξήρχετο, καὶ ἐπὶ μακρὸν χρόνον ἐσυλλογιζόμην, ἐπ' αὐτῆς ἔχων προσηλωμένα τὰ βλέμματα. Ἡ χιὼν ἔπιπτε κρημνηδὸν, ὁ οὐρανὸς ἦν ταπεινὸς καὶ σποδόχρους, καὶ ἀνέμου ῥίπαι ἐκλόνου τὸ περιέχον ὡς ῥίγος πυρετοῦ· τὸ δὲ βλέμμα τῆς φίλης μου ἐφαίνετο βαθεῖαν θλίψιν ἐκφράζον καὶ παράπονον νοσταλγίας.

— Ναί, εἶχον ὁμοσεὶ νὰ σὲ σώσω ἐπὶ πάσῃ θυσίᾳ, ἀγαπητῇ τῆς καρδίας μου. Θὰ ἐπανίδης τὴν Τανάγραν, καὶ θὰ ἰδῶ καὶ ἐγὼ μετὰ σοῦ τὴν Τανάγραν.

Ἄμα δὲ συνέλαβον τὴν ἀπόφασιν ταύτην, ἠσθάνθητι νινὰ ἀνακούφισιν. Ἐπετάχυνα δὲ τὰς προπαρασκευὰς τῆς ὁδοιπορίας, ἐναπέθηκα τὴν Ταναγραίαν μου εἰς τὴν κίστυν της ἐπὶ μαλακοῦ βάμβακος, διέταξα καὶ μοὶ κατεσκευάσαν κατάλληλον δερματίνην θήκην, ὥστε νὰ δύναμαι νὰ τὴν φέρω δι' ἡμέρας καὶ νυκτὸς προσηλωμένην πάντοτε εἰς τὸ σῶμά μου, καὶ ἐπεβιβάσθην εἰς τὸ ἀτμόπλοον ἐν Μασσαλίᾳ.

Εἰς Ἀθήνας ἀφίχθην μετὰ τοῦ πολυτίμου φορτίου μου. Νὰ σ' εἰπῶ δὲ τί ἔπραξα ἐπὶ τῆς ὁδοιπορίας μου, τί εἶδον εἰς τὴν πόλιν τοῦ Κέκροπος, τῶ ὄντι δὲν δύναμαι, διότι ἐντελῶς ἀλλαχοῦ εἶχον τὸν νοῦν. Ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν ἔψαυον τὸ μικρὸν μου κιβώτιον, καὶ ὅτε ἐπειθό-

μην ὅτι τὸ εἶχον περὶ ἐμὲ, ἔμενον ἥσυχος ἐπὶ πέντε λεπτά. Νομίζω ὅτι παρερχόμενος εἶδον τὸν Παρθενῶνα. Καὶ πολὺ μὲν τὸν ἐθαύμασα κατὰ τὴν ἐπιστροφὴν μου· ἀλλ' εἰς ἣν διάθεσιν τότε διετέλουν, δὲν ἔλαβον τὸν κόπον νὰ τὸν παρατηρήσω.

Ἦρχιζεν ἤδη τότε τὸ ἔαρ, καὶ τὰ πάντα περιέβαλλε χλιαρὰ καὶ διαυγῆς ἀτμοσφαῖρα. Ἡμεῖν δὲ σύννοος, καὶ μὲ κατεῖχεν ἡ ἑαρινὴ ἐκείνη βουθυμία τῆς ψυχῆς ἥτις αἰσθάνεται ὅτι αὐτὴ γράσκει, ἐνῶ τὰ πάντα ἀναγεννῶνται περὶ αὐτήν. Ἀλλὰ μία ἰδέα μὲ κατεκυρίευν, ἡ τῆς ἐλπίδος τοῦ νὰ ἰδῶ ἀναθάλλουσαν τὴν ἀγαπητὴν μου, νὰ τὴν αἰσθανθῶ ἀναγεννωμένην εἰς τὰς ἀγκάλας μου, ὑπὸ τὰς ἀκτῖνας τοῦ πατρικοῦ ἡλίου. Ἐπίσθωσα ἐπομένως ἄμαξαν καὶ ἀπῆλθον εἰς Βοιωτίαν. Διελθόντες διὰ Δεκελείας, ὑπερέβημεν τὸν Πάρνηθα, καὶ τὴν ἐσπέραν, περὶ τὴν δεκάτην, ὁ ἠνίοχος μ' ἀπεβίβασε πρὸς κατάλυσιν εἰς ἄθλιόν τινα ξενῶνα—χάρι, ὡς ἐκεῖ ὀνομάζονται,—εἰπὼν μοὶ μίαν μόνον λέξιν, ἣν ἐνόησα, «Σκιματάρι». Ἐστὶ δὲ τὸ Σκιματάρι χωρίον τὸ πλησιαιτάτον τῇ Τανάγρα, ἣν λέγουσιν ὅτι ὁ Ὅμηρος καλεῖ *Γραίαν*, ὁ δὲ λαὸς σήμερον *Γριμάδαρ*.

Ἡ νύξ ἦν θερμὴ, καὶ ὁ οὐρανὸς αἴθριος καὶ διάστερος, προαγγέλλων ὥραϊαν τὴν ἐπιούσαν. Ἐγὼ δ' ἀπλωθεὶς εἰς ῥυπαρὸν τάπητα, ἐσφιγξά τὴν μικρὰν κίστυν εἰς τὸ στῆθος μου.

— Ὀλίγας ὥρας μόνον ἀκόμῃ, φιλότατη μου, πρόσμενον, καὶ θ' ἀναγεννηθῆς, καὶ θ' ἀναπνεύσῃς πάλιν τῆς πατρίδος σου τὸν ἀέρα, μυροβολοῦντα ἐκ τῶν εὐωδιῶν τῶν ἀνθέων ἃ αἱ ἀδελφαὶ σου ἔδρεπον ἄλλοτε. Τὰ χρώματά σου θ' ἀναφυῶσι λαμπρότερα, καὶ ἡ χαρὰ ἀκτινοβολοῦσα ἐπὶ τοῦ μετώπου σου, ἔσται ἡ ἀρίστη τῶν κόπων μου ἀμοιβή.

Ἐννοεῖται ὅτι δι' ὅλης τῆς νυκτὸς δὲν ἐκλείσα ὀφθαλμόν. Τέσσαρες ἢ πέντε χωρικοὶ εἰς τὸν αὐτὸν σταῦλον μετ' ἐμοῦ κατακείμενοι, ἐκάπιζον ἢ συνδιελέγοντο ἀστεεινόμενοι εἰς διάλεκτον ἥτις ἦτον ἀκατάληπτος δι' ἐμέ. Ἐνθυμούμενος δ' ἐγὼ ὅσα οἱ μυθιστοριογράφοι μας ἑτερατολόγησαν περὶ Ἑλλήνων ληστών, ἐκράτουν τὸ κιβώτιόν μου διὰ τῶν δύο χειρῶν, καὶ περιέμενον ἀνυπομόνως τὰ ἐξημερώματα.

Μόλις δὲ προέκυψεν ἡ ῥοδοδάκτυλος εἰς τὸν ὀρίζοντα, καὶ ἤμην ἡδῆ ἐπὶ ποδός, καὶ καθ' ὅδον πρὸς τὴν περιφημον νεκρόπολιν. Τοσοῦτον δ' ἡ ἀνάγνωσις τῶν βιβλίων καὶ ἡ σπουδὴ τῶν γεωγραφικῶν πινάκων μὲ εἶχον ἐξοικειώσει πρὸς τὴν τοπογραφίαν, ὥστε εὐτυχῶς εὗρον τὴ ζητούμενον, χωρὶς νὰ ζητήσω πληροφορίας. Πρὶν δ' ἔτι ἀνατελεῖ ὁ ἥλιος, ἤμην ἡδῆ εἰς ἓν ἐκ τῶν κοιμητηρίων· διότι δὲν ὑπάρχει ἓν καὶ μόνον, ἀλλ' ὑπάρχουσι πολλὰ ἐν Τανάγρα, εἰς διαφόρους θέσεις τῆς κοιλάδος Δάρι, μεταξύ τῶν χωρίων Σκι-

ματάρι, Βράτσι, Λιατάκι και Στανιάταις, ἀποτελοῦντα κύκλον ἐξ χιλιομέτρων περὶ τὴν ἀρχαίαν πόλιν.

Σὺ ἐπεσκέψθης τὴν Τανάγραν· τὰ ὀνόματα ἐπομένως ταῦτα δὲν σοὶ εἶναι ξένα, καὶ δύνασαι διὰ τοῦ νοῦς νὰ παρακολουθήσῃς τὸ ὄρομολόγιόν μου.

Ἄλλ' ὅτε ἐπλανώμην μεταξὺ τῶν ἀνεωγμέων τούτων τάφων, πᾶσα σκέψις ἀρχαιολογικὴ ἦν μακρὰν ἐμοῦ, καὶ μόνον κατ' ἐμαυτὸν ἔλεγον· «Ἐδῶ ἦτος ἢ ἐκεῖ ἐκοιμᾶτο ἐπὶ εἴκοσιν αἰῶνας!» Περσφιέμενον δὲ τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου ὡς τὴν παραμονὴν τοῦ ἁγίου Βασιλείου περιμένουσι τὰ παιδία τὸν χρότον τοῦ ὥρολογίου τὸν ἀγγέλλοντα τὸ μεσονύκτιον καὶ τὴν ἀρχὴν τοῦ νέου ἔτους. Καὶ τρώντι νέον ἔτος, ἢ μᾶλλον νέα ζωὴ ἔμελλε ν' ἀρχίσῃ δι' ἐμέ.

Πρόσβην δὲ μέχρι τῆς κορυφῆς λοφίσκου γυμνοῦ, ὅπου ἡ σκαπάνη τῶν ἀρχαιοδιφῶν εἶχεν ἀφήσει πολυάριθμα ἔγνη, καὶ δὲν ἤξεύρω διατι συνέλαβον τὴν πεποίησιν ὅτι ἐκεῖ ἔκειτο καιωμένη ἢ λατρευομένη μου. Ἐλθὼς ἀκατανίκητος μ' ἐδέσμευεν εἰς τὸ μέρος τοῦτο, καὶ δὲν ἐδυνάμην νὰ μακρυνθῶ. Λαθὼν δ' εἰς τὴν παλάμην τινὰ λιθάριον, καὶ ἐν αὐτοῖς καὶ μικρὸν κεράμιον τεμάχιον, τὰ ἔρριψα ὅλα εἰς τὸν ἀέρα, καὶ τὸ τεμάχιον ἔπεσεν εἰς ἓνα τῶν τάφων τῶν περὶ ἐμέ. Τότε ὄλος ῥιγῶν ἐπήγα κ' ἐκάθησα εἰς τὸ χεῖλος τοῦ χαίνοντος τάφου, τοὺς ὀφθαλμοὺς στηρίζων εἰς τὸν ὀρίζοντα. Ἐπαλλε δ' ἡ καρδία μου, καὶ βεβαίως ἤμην ὠχρός.

Τέλος ἀπὸ τοῦ Ὠρωποῦ φῶς λαμπρότερον ἐχρύσωσε τῆς αὐγῆς τὰ ῥόδα, καὶ ἀκτῖνες τινές, προάγγελοι τῆς ἡμέρας, διέσχισαν τὴν ἔκτασιν, καὶ κατὰ τὴν αὐτὴν στιγμὴν τὸ κελᾶδημα τῶν πτηνῶν ἤρξατο ἀντιγοῦν πέριξ μου· μετὰ δύο δὲ λεπτὰ ὁ στίλβων δίσκος τοῦ ἡλίου ἐπεφαίνετο καὶ ὁ κυανοῦς οὐρανὸς τῆς Τανάγρας ἐπληρώθη φωτὸς καθ' ὅλον αὐτοῦ τὸ βάθος.

Νευρικῶς, πυρετωδῶς, ἔλαβον εἰς τὰς χεῖράς μου τὴν πυξίδα, ἠνέωξα τὸ κλειθρον, καὶ τρέμων ἐξήγαγον τὴν ἀγαπητὴν εἰκόνα, ἣν πρὸ δέκα ἡμερῶν δὲν εἶχον ἰδεῖ, δηλαδὴ, δι' ἐμέ, πρὸ ἐνὸς αἰῶνος. Τότε δὲ παρουσιάσθη εἰς ἐμέ ξένον φαινόμενον, ἀληθὲς θαῦμα, φίλε μου, διότι ὑπάρχουσι θαύματα διὰ τοὺς πιστεύοντας, οὐχὶ διὰ τοὺς ἄλλους. Ἄμα προσεβλήθη ὑπὸ τῶν πρώτων τοῦ ἡλίου ἀκτῖνων, οὗς εἶχεν ἀπελπισθῆ νὰ μεταῖδῃ, ἢ φιλάτῃ μου, ὡς τὸ ἀγαλμα τοῦ Μέμνονος, ἀνέζησε μετὰ χαρμοσύνου τραγμοῦ. Τὰ μαραινόμενα τῆς χρώματα ἀνέθαλον λαμπρὰ, ὡς οὐδέποτε ἄλλοτε τὰ εἶχον ἰδεῖ. Τὰ χεῖλη τῆς ἦσαν ἐρυθρότερα, γλαυκότερα οἱ ὀφθαλμοί τῆς, γλυκύτερον τὸ μειδιάμα τῆς. Ὁ λευκὸς τῆς χιτῶν εἶχεν ἀπαλλαγῆ τῶν μελανῶν του κηλίδων, αἰτῖνες ἐνέφαινον τὸ πένθος τῆς ἐξορίας. Ἦδη ἐπ' αὐτῆς ἠκτινοβόλει ἡ ζωὴ, ἡ ἡδυπάθεια, ἡ

ἀγαλλίασις διὰ τὴν εἰς τὴν πατρίδα ἐπάνοδον, καὶ μοὶ ἐφαίνετο ὡς ἂν μετεμορφώθη εἰς τὸ φῶς Ταναγραίου Ὁθαλμοῦ. Μὲ κατέλαβε δὲ συγκινησις τόσον ἰσχυρὰ, τόσον αἰφνιδία, ὥστε πρώτην φορὰν τότε, — μὴ τρομάξῃς, φίλε μου, — ἀφῆκα τὴν ἀγαπητὴν μου καὶ μοὶ ἐξέπεσε τῶν χειρῶν μου.

Πλήρης φρίκης, ἐκάλυψα τοὺς ὀφθαλμοὺς μου, καὶ . . . ὦ τῆς ἐκπλήξεως! Ἡ μικρὰ κόρη εἶχεν ὀλισθήσει ἠσύχως, χωρὶς νὰ προσκρούσῃ εἰς τοὺς λίθους τοῦ τάφου, καὶ ἔκειτο ἀναπαυτικῶς ἐπὶ τοὺς θάμνους, καὶ ἐμειδία πάντοτε, ἐμειδία μειδιάμα παρακλήσεων, δι' ὧν ἐφαίνετο λέγουσά μοι·

— ὦ! Ἄφες μ' ἐκεῖ!

— Αἶ, ναι, λατρευτὴ μου· ἐγὼ εἰμὶ δοῦλός σου, διὰ σὲ μόνον ζῶ, δὲν θέλω ν' ἀπολάνῃς ἐξ αἰτίας μου ὑπὸ τὸν παγετώδη βορρᾶν τῆς Γαλλίας. Θέλεις νὰ μείνῃς εἰς τὴν πατρίδα σου, εἰς τὴν προαιωνίον σου κοιτίδα; Ὁ μείνῃς. Οἱ ἄνθρωποι εἰσι βέβηλοι, ἱερόσυλοι, ὅτε ἀποσπῶσι τὰ ἄνθη ἐκ τῶν κλάδων ἐξ ὧν ἐβλάστησαν. Χιλιάκις δὲ μᾶλλον ἱερόσυλοι εἰσὶν ὅτε ἀπάγωσιν εἰς μεμακρυσμένας ἐξορίας, εἰς Λονδίνον, εἰς Βερολίνον, εἰς Παρίσιον τὰ ἐξαισία ἄνθη τῆς τέχνης ἢ παρήγαγεν ἡ Ἑλλάς. Καὶ ἐγὼ ἤμην βέβηλος, καὶ θέλω νὰ διορθώσω τὸ σφάλμα μου. Ἡ θέλησίς σου μοὶ ἐπεφάνη καθαρὰ καὶ βεβαία. Ὁ κοιμηθῆς εὐτυχῆς εἰς τοῦτον τὸν τάφον, ἢ μᾶλλον θὰ μειδιάσῃ ἐν αὐτῷ, ὦ καλὴ, τὸ ἄγνόν μειδιάμα τῆς αἰωνιότητος.

Ἄλλ' ἂν ἄλλοι ἱερόσυλοι σοὶ ἀφῆρουν τὴν ἡσυχίαν ἣν σοὶ ἀποδίδω; ὦ, ὄχι! δὲν εἶναι δυνατὸν τοῦτο, καὶ δὲν θὰ γίνῃ. Ὡς ἐγὼ, θὰ ἰδῶσιν ἐνταῦθα τάφον ἀνοιχθέντα ὅπου ἔφυσαν θάμνοι, καὶ δὲν θὰ φέρωσιν εἰς αὐτὸν τὰς ἀπλήστους τῶν χειρῶν, ζητοῦντες παρθένους ταφάς. Δέκα αἰῶνες θέλουσι παρέλθει ἐπὶ τῆς τέφρας μου, καὶ ἡ νεότης καὶ ἡ καλλονὴ σου θὰ θάλλωσιν ἀκόμη πάντοτε ὑπ' αὐτὰς τὰς ἀκάνθας.

Ταῦτα δὲ λέγων, ἔλαβον δι' ἐσχάτην φορὰν τὴν ἀγαπητὴν μου εἰς τὰς ἀγκάλας μου, καὶ ἐκείνη μ' εὐχαρίστησε μειδιῶσα εἰς ἀποχαιρετισμόν. Μακρύνας δὲ τοὺς θάμνους εἰς τὸν πυθμένα τοῦ τάφου, συνέλεξα ἐκ τῶν πέριξ πόην καὶ θυμόν, καὶ τῇ παρεσκευάσα λεπτοφυᾶ κλίνην ὅπου τὴν κατέθεσα, ἀφ' οὗ ὅμως πρὶν τὴν ἔφερα εἰς τὰ χεῖλη μου καὶ τῇ ἔδωκα τελευταῖον ἀσπασμόν. Ἐπειτα δ' ἐξέτεινα ἐπ' αὐτῆς πόην, ἵνα τὴν ἀποκρύψω ἀπὸ τῶν βλεμμάτων, ἦνωσα ὑπὲρ αὐτὴν τοὺς θάμνους οἵτινες ἔμελλον νὰ τὴν προστατεύωσι κατὰ τῶν ἀνέμων, καὶ γονυπετήσας ἐπὶ τινὰς στιγμὰς, ἔκλαυσα θερμὰ δάκρυα. Ἐπειτα δὲ, σπασμωδικῶς ἀνατιναχθεὶς, ἐμακρύνθην ἐκείθεν διὰ παντός.

Ἦρχισα δὲ καὶ πάλιν νὰ περιφέρωμαι, μὴ ἡξέουρων ποῦ ὑπάγω, καὶ τὴν κεφαλὴν μου ἐπλή-

ρουν πυρετώδεις φαντασίαι. Εὐχαρίστησις, πικρά μὲν, ἀλλ' οὐχ ἦττον βαθεῖα διὰ τὴν ἀγαθὴν πράξιν μου ἀνεμίγνυτο ἐντὸς τῆς ψυχῆς μου μετὰ τῶν τρικυμιωδῶν ἐνθυμήσεων καὶ τῆς λύπης διὰ τὴν στέρνησιν. Μετὰ μίαν δὲ ὥραν, ἴσως μεθ' ὥρας πολλὰς, ἤσθάνθην ξηρὰν τὴν γλῶσσάν μου, καίοντα τὸν λάρυγγά μου. Ἐξήτησα δὲ πέριξ μου πηγὴν ὕδατος, ἀλλὰ δὲν ὑπῆρχεν. Ἐξηκολούθησα δὲ περιπατῶν, καὶ τέλος μεταξὺ τῶν θάμνων εἶδον τέλος μακρόθεν δύο ἀνθρωπίνας μορφάς, καὶ ἀμέσως ἔδραμον πρὸς τὸ μέρος ἐκεῖνο.

Παρὰ βρῦσιν ἦν ἐσκίαζε μεγάλη ἰτέα, νέα κόρη καὶ παρήλιξ γυνὴ ἐπλήρουν τοὺς μελανοὺς τῶν ἄσκούς, καὶ ἤδη εἶχον κινήσει βραδέως διευθυνομένοι πρὸς παρακειμένην καλύβην.

Παράδοξον δ' ὄραμα μὲ κατέπληξεν. Εἶχον ὀνειρευθῆ, ἢ ὀνειρευόμην τότε, ὅτε ταῦτα ἡρώτων κατ' ἐμαυτόν; Τὴν εἶχον μόλις ἐνταφιάσει, εἶχον χωρισθῆ ἀπ' αὐτῆς διὰ πάντοτε, καὶ ὅμως ἰδοῦ, ἦτον ἐκεῖ, ἦτον ἐμπρὸς τῶν ὀφθαλμῶν μου. Τὴν εἶχον ἀφήσει ἀκίνητον, καὶ ἰδοῦ ἐβάδιζεν εἰκοσι βήματα μακρὰν ἐμοῦ. Ἠγέρθη λοιπὸν ἐκ τοῦ τάφου ἵνα μοὶ ἐπιφανῆ, διότι τοῦ οὐρανοῦ βούλησις ἦτον νὰ μὴ μ' ἐγκαταλείψῃ ποτέ;

Προχωρήσας, ἐπλησίασα τὴν νέαν κόρην, καὶ τὴν ἐκύτταξα μετ' ἐκπλήξεως. Ἦτον ἐκεῖνη οἷ δύο γλαυκοὶ ὀφθαλμοὶ τῆς, βαθεῖς, ἀγαθότητα ἀπαστράπτοντες, διεγράφοντο ὠραῖοι ὑπεράνω εὐθείας φινὸς καὶ ῥοδοχρόων χειλέων, τῶν χειλέων αὐτῶν ἐκείνων εἰς ἃ πρὸ μικροῦ εἶχον σφίξει τὰ ἰδικά μου. Ἀεπτῆ ταινία χρυσῆ ὑπήγειρε τοὺς ἀνέτους πλοκάμους τῆς, καὶ συνδέει αὐτοὺς ἐπιχαρίτως ἐπὶ τοῦ μεταφένου τῆς, ἐφ' οὗ καὶ ἐλεύθερά τινες τρίχες κουψότατα ἐπεφύοντο. Ὅλον τὸ σῶμά τῆς περιέβαλλε λευκὸς καὶ λεπτὸς χιτῶν, ἐξ οὗ προέκυπτον οἱ εὐκαμπτοὶ ἀλλ' ἰσχυροὶ τῆς βραχίονες. Ἰμάτιον δὲ ῥοδόχρουν ἐκ δεξιῶν πρὸς τ' ἀριστερὰ φερόμενον, διέγραφε τὸ θελκτικώτατον περιγράμμα στήθους δ' ὑπώγκου τῆς ζωῆς τὸ ἔαρ.

Ἦμην δὲ ὑπ' ἐκπλήξεως κατειλημμένος ὅτε ἡ νέα Ταναγραία ἐστράφη πρὸς ἐμέ. Τῇ ἔνευσα ὅτι θέλω νὰ πῶ, καὶ μοὶ ἔτεινε τὸν ἄσκόν τῆς, καὶ τὸ ὕδωρ τῆς Τανάγρας μοὶ ἐφάνη ὅτι ἦτον νέκταρ. Ἡ γραία ἦτις τὴν συνάδευε μοὶ εἶπε δύο λέξεις, ὧν μετὰ ταῦτα ἔμαθον τὴν σημασίαν. Καλῶς ὠρίσατε. Ἀντὶ δὲ πάσης ἀπαντήσεως ἔκλινα εὐχαριστῶν.

Ἡ δὲ νέα κόρη μὲ παρετήρει μετὰ προσοχῆς, καὶ ἰδοῦσα ὅτι ἤμην ἀπνηθήμενος καὶ ἐπασχον, μοὶ ἔδειξε διὰ τοῦ δακτύλου τὴν καλύβην, ὡς λέγουσά μοι νὰ τὴν ἀκολουθήσω ἐκεῖ. Εἶχον δὲ πάντοτε ἐννοήσει ἐκ τοῦ βλέμματός, ἐκ τῆς γλυκύτητος τοῦ μειδιάματος, ὅτι ἡ ἀγαπητὴ μου ἦτον οὐ μόνον ὠραία, ἀλλὰ καὶ ἀγαθὴ· δι' ἃ καὶ

ἠκολούθησα τὴν κόρην, τοὺς ὀφθαλμοὺς ἔχων εἰς αὐτὴν ἀναποσπάστως βεβυθισμένους, καὶ ὡς πλέων εἰς πέλαγος νέας εὐτυχίας.

Ἄ! Φίλιππε, μειδιάς καὶ προβλέπεις τὰ ἐπιλοιπα εἰς τὴν καλύβην ὅταν ἔφθασα ἐκάθητο εἰς γέρον Ἕλληνα, ἐν παλληκαρίον, καὶ ἄμα μὲ εἶδε μοὶ ἀπέτεινε τὰς αὐτὰς μυστηριώδεις λέξεις, Καλῶς ὠρίσατε, καὶ μοὶ ἔσφιξε τὴν χεῖρα ὡς ἂν ἤμεθα φίλοι ἀρχαῖοι. Ὅτε δ' ὀλίγον συνῆλθον ἐκ τῆς συγκινήσεώς μου, μοὶ ἐπῆλθον ἡ ἰδέα νὰ τῷ ἀποτεινῶ τινὰς λέξεις ἰταλικὰς. Ἀμέσως δὲ καὶ ἡ θυγάτηρ του καὶ ἐκεῖνος ἀνεφώνησαν χαρμωσύνως, διότι μ' ἐνόησαν.

Ὁ γέρον ὑπῆρξε ναύτης ποτέ, καὶ πολλὰ ἔτη εἶχε μείνει εἰς τὸν λιμένα τῆς Σύρου, ὅπου ὀμιλεῖται πολὺ ἡ Ἰταλικὴ πλησίον τῆς Ἑλληνικῆς. Μοὶ ἀπηύθυνε λοιπὸν ῥαγδαίας ἐρωτήσεις, ἀλλ' ἐγὼ δὲν ἀπεκρίνομην σχεδὸν εἰς αὐτάς, ἐν τῷ λογισμῷ ἔχων πάντοτε τὴν νέαν Ταναγραίαν. Αὕτη δ' ἀνῆψε τινὰ φρύγανα, καὶ γονυπετῆς πρὸ τῆς ἐστίας μοὶ ἠτοίμαζε τὸν καφφὲν, ἐν ᾧ ἐμέ οὐδέν τῆς κίνημα μὲ διέφευγεν. Ἐκάστη δὲ πτυχὴ τοῦ ἐνδύματός τῆς μοὶ ἐπεκύρου τὴν πεποίθησιν ὅτι ὁ οὐρανὸς ἔθαυματούργησε δι' ἐμέ, καὶ ὅτι ἡ ἀγαπητὴ μου ἐξῆλθε τοῦ τάφου καὶ ἐμεγάλωσε.

Παρατηρήσας δ' ὁ γέρον τὴν συγκίνησίν μου, μοὶ εἶπεν ὅτι φαίνομαι πάσχων. Τῷ ἀπεκρίθην δὲ ὅτι πάσχω ἐκ λύπης ὅτι πρέπει νὰ ἐγκαταλείψω ταχέως τὴν Τανάγραν.

— Ἄν τοῦτο μόνον εἶναι, ἀπήντησε, θὰ μείνετε τινὰς ἡμέρας μεθ' ἡμῶν, καὶ ἔπειτα θὰ ὑπάγετε νὰ εἰπῆτε εἰς τοὺς φίλους σας ἐν Βύρῳ τὴν τίς εἶναι ἡ φιλοξενία τῶν παλληκαρίων.

Ἐδέχθην δὲ χωρὶς νὰ χρειασθῆ πολὺ νὰ μὲ παρακαλέσῃ, εὐτυχῆς λογιζόμενος ὅτι ἐδυνάμην ἐπὶ μακρότερον νὰ βλέπω τὸ θεῖον κάλλος τῆς ὑπηρετούσης ἡμᾶς.

Ἐνῶ ἐπίνομεν τὸν καφφὲν, εἶχε στηριχθῆ εἰς τὴν θύραν, ἰσταμένη ὀρθία, τυλίσσουσα τὸ ῥοδόχρουν ἰμάτιόν τῆς περὶ τοὺς ὠραίους, ἀπανδήσαντας δὲ, βραχιονὰς τῆς. Αὕτη ἦτον αὐτὴ ἐκεῖνη ἡ ὠραία ἦν ἠγάπων, ὡς τὴν ἔβλεπον ἐπὶ τὸσον χρόνον καθ' ἐκάστην, ἀλλ' ἐν πάσῃ τῇ λαμπρότητι ζωῆς τῆς καλλονῆς αὐτῆς. Ἐκεῖνη εἶναι, ἀνέκραξα ἀκούσιως. Ἐπλησίασα δὲ τότε ἡ κόρη, καὶ ὁ πατήρ τῆς τὴν ἔλαβεν ἐκ τῆς χειρὸς, καὶ ἀντήλλαξαν τινὰς λέξεις Ἑλληνισί. Συνενοοῦντο περὶ τοῦ πῶς ἔπρεπε νὰ μὲ νοσηλεύσωσιν ἵνα θεραπευθῶ.

Τί νὰ σᾶς διηγῶμαι τὰς τερπνὰς στιγμὰς ἃς διήγαγον πλησίον τῆς; Ἡ Ἀθηνᾶ — οὕτως ἐκαλεῖτο — ἤξευρεν ἱκανὰ Ἰταλικά ὥστε νὰ μ' ἐννοῆ, ἐγὼ δὲ ἱκανὰ δὲν ἤξευρον ὥστε πολλὰ νὰ λέγω ὥστε κυρίως συνενοοῦμεθα διὰ μειδιαιμάτων, τῆς γλώσσης τοῦ ἔρωτος, τῆς ἀληθοῦς παγκοσμίως γλώσσης.

Τὴν δὲ τρίτην ἡμέραν ἦν ἤδη σταθερὰ ἡ ἀπόφασίς μου. Ὁ Θεὸς μοι τὴν ἀφήρεσεν, ὁ Θεὸς μοι τὴν ἀπέδωκεν. Γεννηθῆτω τὸ θέλημά του!

Παρασύρας τὸν γέροντα παρά τὴν βρύσιν, τῷ ἐπῆνεσα τὴν καλλονὴν τῆς θυγατρὸς του, καὶ τῷ ἐζήτησα τὴν χεῖρά της. Μοὶ ἀπεκρίθη δ' ἐκεῖνος ὅτι ἤθελε ν' ἀφήσῃ τὴν κόρην του κυρίαν τῆς ἐκλογῆς της.

Ἄλλὰ, δὲν εἶχον ἤδη ἀναγνώσει εἰς τοὺς ὀφθαλμούς της, αἰσθανθῆ εἰς τῆς χειρὸς της τὸ σφίξιμον ὅτι ἡ ἐκλογή της δὲν ἦν ἀνάγκη νὰ βιασθῆ; Τὴν αὐτὴν ἐσπέραν τὴν ἐπίλησα εἰς τὸ μέτωπον, καὶ μετὰ δύο ἡμέρας ἤμεθα μία ψυχὴ εἰς σάρκας δύο.

Εἰς τὴν Ἀθηναῖν ἐπρότεινα νὰ μείνωμεν εἰς Ταναγραν. Πᾶσα παρερχομένη ὥρα μοὶ ἀπεκάλυπτεν εἰς τὸ θεῖον τοῦτο πλάσμα νέους θησαυροὺς καλλονῆς, ἀφελείας, γλυκύτητος. Δι' αὐτὴν θ' ἀπηνούμην τὴν πατρίδα μου, ὡς οἱ παρ' Ὀμήρῳ ἐκεῖνοι, οἱ τοῦ λωτοῦ γευσάμενοι. Ἄλλ' ἡ Ἀθηναῖα ἤθελε νὰ ἰδῆ τὴν Γαλλίαν, ὅπου τῇ ἔλεγον ὅτι αἱ γυναῖκες δὲν ἦσαν ὡς ἐκεῖνη ἐνδεδυμένα.

Ἡ ἀνυπομονησία ἦν εἶχε τοῦ νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν πάτριον γῆν της προήρχετο ἐξ ἰδέας μετριόφρονος καὶ χρηστῆς, ἐκ τοῦ φόβου ὅτι, καὶ πλησίον της ἔτι, ἐδυνάμην νὰ αἰσθάνωμαι λύπην διότι δὲν ἤμην εἰς τὴν πατρίδα μου. Τοῦ δὲ γέροντος παλληκαρίου αἱ προτροπαὶ τὴν ὑπεστήριζον.

— Ὑπαγε, Ἀθηναῖ μου, τῇ ἔλεγεν, ὕπαγε νὰ δεῖξῃς εἰς τὰς γυναῖκας τῆς Γαλλίας τί εἶναι αἱ κόραι τῶν παλληκαρίων.

Οὕτως ἔφερα τὴν μεγάλην μου Ταναγραῖαν εἰς Ἀθήνας, ἵνα τὴν μεταμορφώσω εἰς Εὐρωπαίαν. Ὡ! πῶς εὐλογῶ τὸν ἐπικρατοῦντα συρμὸν τῶν στενῶν καὶ προσφυῶν ἐνδυμάτων! Ἡ Ἀθηναῖα ὑφ' ὀνηρικοῦ γέλωτος θὰ κατελαμβάνετο ἂν ἔβλεπε τὴν πεφουσημένην *κρινολίαν*. Ἐδέχθη δὲ κ' ἐφόρεσεν εὐχαρίστως ἀπλοῦν ἐνδυμα μεταξωτὸν ἀνοικτοῦ χρώματος, χωρὶς ὄλων τῶν παραδόξων παραρτημάτων, δι' ὧν προσπαθοῦσι πολλοὶ νὰ διορθώσωσι τὸ ἔργον τοῦ Θεοῦ.

Καὶ ὑπὸ τὴν νέαν δ' ἐνδυμασίαν της ἀνέλαμψεν εἰς νέαν ὠραιότητα, διότι τὴν ἔφερον εὐχερῶς καὶ μετὰ χάριτος. Μόνον δὲ τοὺς πετάσους ἡμῶν κατέκρινε, καὶ εὖρον ὅτι δὲν εἶχεν ἄδικον.

Μετὰ δεκαπέντε δὲ ἡμέρας τῇ ἔδειξα ἐν Παρισίοις τὰς μικρὰς ἀδελφὰς της αἰχμαλώτους εἰς τὰς ὑελίνας τοῦ Λούβρου θυρίδας.

Ἐν μέσῳ δὲ τῆς πολυθρόνου μεγαλοπόλεως διετήρησε τὴν παιδρὰν εὐθυμίαν της. Ἐσμὲν εὐτυχεῖς ὅτι ζῶμεν, καὶ ἀγαπώμεθα καθ' ἑκάστην περισσώτερον ἢ τὴν πρώτην ἡμέραν.

Ἡ Ἀθηναῖα μαθαίνει τὴν Γαλλικὴν, καὶ μοὶ διδάσκει ὀλίγον τὴν Ἑλληνικὴν. Ἡ *σελήνη* τοῦ

μέλιτος θὰ μείνῃ δι' ἡμᾶς πανσέληνος πάντοτε.

Ὡ φίλατε! φαντάσθητι τὴν εὐτυχίαν μου! Ἡ μικρά μου Ταναγραῖα ἦτον ὠχρὰ, καὶ σήμερον εἶναι ἐρυθρὰ ὡς τὰ ρόδα. Τὸ θέρος τῶν Παρισίων τῇ φαίνεται ἐπίσης γλυκὺ ὡς καὶ τὸ τῆς Ταναγρας.

Τὸν χειμῶνα θὰ κατοικήσωμεν εἰς τὴν Ἑλλάδα πλησίον τοῦ πατρὸς της, τοῦ ἀγαθοῦ παλληκαρίου.

Καὶ ὅλην αὐτὴν τὴν εὐδαιμονίαν εἰς σέ, φίλε μου, τὴν ὀφείλω! Ταναγραῖαν ζῶσαν ἦτις μ' ἀγαπᾷ! . . . καὶ ἐν τῷ μέλλοντι ἴσως μικροὺς Ταναγραίους!

ΑΙΜΥΛΙΟΣ.

Β'.

Φίλιππος Αἰμυλίου.

Ἐν Ῥώμῃ, τῇ 3 Σεπτεμβρίου 187. . .

Φίλτατε, ἐν τῇ συλλογῇ μου ἔχω καὶ δευτέραν Ταναγραῖαν. Ἀπέρχομαι ἐν σπουδῇ νὰ τὴν θάψω πλησίον τῆς ἐδικῆς σου.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ.

A. P. P.

[Ἐκ τοῦ γαλλικοῦ].

Η ΔΕΣΠΟΙΝΙΣ ΛΑΣΕΓΑΙΕΡ

[Μυθιστορία Ἰουλίου Σανδῶ].

Συνέχεια ἰδὲ σελ. 9.

Γ'.

Ἡ δεσποινὶς Λασεγαίερ εἰσῆλθεν ἀπλούστατα μὲν ἐνδεδυμένη, ἀλλ' ἡ ξανθὴ αὐτῆς καλλονὴ εἶχε τι ἡγεμονικόν. Ἡ πλουσία αὐτῆς κόμη περιεσφραμμένη μεγαλοπρεπῶς ὀπισθεν τῆς κεφαλῆς περιέβαλλε διὰ χρυσῶν πλοκάμων τὸ ἀντηρόν της πρόσωπον, εἰς δ' ἡ ἐκ τοῦ περιπάτου κίνησις καὶ αἱ ἀκτῖνες τοῦ ἡλίου ἐδίδον ἔτι ῥοδινωτέραν χροιάν. Οἱ μέλανες αὐτῆς ὀφθαλμοὶ διέχονον τὴν γλυκεῖαν ἐκείνην λάμψιν τῶν παρθενικῶν ψυχῶν, λάμψιν, φωτίζουσαν μὲν ἀλλὰ μὴ φλέγουσαν. Κυανόχρους ζώνη, ἀπολήγουσα ὀπισθεν εἰς δύο κυματιζούσας ἄκρας, ἔσφιγγεν εἰς μυρίας πτυχὰς περὶ τῆς ὀσφύος τὴν λευκὴν καὶ ἀπλουστάτην αὐτῆς ἐσθῆτα, τὴν περιβάλλουσαν ὀλόκληρον τὸ ῥαδιόν καὶ εὐλύγιστον σῶμά της. Ἡ καμπὴ τοῦ ἀριστοκρατικοῦ αὐτῆς ποδὸς διεφαίνετο διὰ τῶν κουφῶν ὑποδημάτων της ἄνθοδέσμη ἐξ ἀνθέων τοῦ ἀγροῦ ἐκόσμηε τὸ νσαρόν αὐτῆς στήθος. Ἄμα δὲ εἰσῆλθεν, ἔρριψεν ἀμελῶς ἐπὶ τινος ἀνακλίντρον, τὸν πῖλόν της, τὸ ἀλεξήλιόν της καὶ ἀνθοδέσμην ῥοδοχρόου ἐρύκνης, ἣν συνέλεξεν ἐπὶ τῶν παρακειμένων λόφων, ταχεῖα δὲ καὶ ἐλαφρὰ, ἔδοκεν πρῶτον πρὸς τὸν πατέρα της, ὃν δὲν εἶχεν ἰδεῖ ἀκόμη τὴν πρῶταν ἐκείνην, εἶτα πρὸς τὴν κυρίαν Βωμπέρ, ἣν ἐνηγκαλίσθη τρυφερῶς καὶ μόνον, ὅτε μετὰ τινος στιγμῆς ἀπεσπάσθη τῶν βραχιόνων τῆς βραωνίδος, εἶδεν ὅτι ὑπάρχει ξένος ἐν τῷ δωματίῳ. Ἄλλ' ὁ Βερνάρδος εἶτε ἐκ συστολῆς, εἶτε